

Gratis bij deze uitgave: online updates via Actualiseer Uw Boek!

Steeds meer technologiebedrijven vervangen de releasecyclus van hun producten door het periodiek aanbieden van updates en verbeteringen. Om daar op in te spelen krijgt u bij dit boek met enige regelmaat gratis updates die deze wijzigingen beschrijven. Zo blijft uw boek actueel én compleet!

Wat is Actualiseer Uw Boek?

Actualiseer Uw Boek, kortweg AUB, is ontwikkeld om de Van Duuren Media-boeken up-to-date te houden. Door de toename van cloudsoftware zijn traditionele softwarecycli van de baan. Bij belangrijke wijzigingen in de software en uiterlijk totdat een nieuwe versie van het gedrukte boek verschijnt publiceert het auteursteam regelmatig updates, exclusief voor de bezitters van het boek. Deze updates zijn geheel kosteloos! Bij verschijning van een update krijgt u direct een e-mail. De updates zijn te raadplegen op e-readingplatform Yindo. Dit betekent dat u te allen tijde de pagina's kunt raadplegen zolang u verbonden bent met internet.

Kosten? Wij zeggen liever: Alstublieft!

AUB is een service behorende bij het boek dat u gekocht hebt waarop AUB van toepassing is. Het is geheel kosteloos. U betaalt hier dus niets extra's voor!

Hoe maakt u van AUB gebruik?

U kunt gebruik maken van AUB als u zich als koper van een AUB-boek aanmeldt op de website van Van Duuren Media. Meer informatie over het aanmelden vindt u op de volgende pagina in dit boek onder de kop 'Registreer uw boek'!

Hoe kunt u zien of een Van Duuren Media-boek beschikt over de AUB-service?

De boeken in het AUB-programma herkent u aan het AUB-logo op het omslag.

Hoe krijg ik toegang tot mijn updates?

Zodra u een boek inclusief AUB-service hebt aangeschaft gaat u naar www.vanduurenmedia.nl/registreer en rondt u de registratie af. Zo krijgt u toegang tot uw eigen cloudbibliotheek met daarin opgenomen de tot dan toe verschenen updates. U krijgt automatisch bericht zodra er een nieuwe update bij uw boek is verschenen.

Hoe lang krijg ik updates bij het boek waarvoor ik me heb aangemeld?

De updates gaan uiterlijk door tot het moment dat er een nieuwe editie komt van de gedrukte versie van het boek waarvoor u zich hebt aangemeld. De reeds uitgebrachte updates blijven onbeperkt beschikbaar voor de geregistreerde gebruikers van het boek.

Hoe kan ik de updates raadplegen?

U kunt de updates in uw browser raadplegen op pc's, Macs, laptops en tablets. De ondersteuning werkt niet op e-readers.

Heeft u nog vragen dan kunt u contact opnemen met de uitgeverij via e-mail (info@vanduurenmedia.nl) of telefoon (0345-473392).

Registreer uw boek!

Van Duuren Media biedt haar lezers een unieke service. Op de vernieuwde website www.vanduurenmedia.nl kunt u dit boek kosteloos registreren. Na registratie:

- ontvangt u regelmatig onze nieuwsbrief/nieuwsflits met relevante informatie op uw interessegebied, informatie over downloads, kortingsacties, (auteurs)presentaties, nieuwe uitgaven en meer;
- krijgt u een maand lang gratis toegang tot de elektronische versie van dit boek op Yindo;
- maakt u vier keer per jaar kans op een gratis boekenpakket.

Om te registreren:

- 1 Ga naar www.vanduurenmedia.nl.
- 2 Klik op **Registreer!**

Inhoud

1	Vernieuwingen in InDesign sinds de start met Creative Cloud	1
	Werken in the Cloud	2
	Lettertypes uit the Cloud	3
	Ook je foto's uit the Cloud	3
	Adobe Comp	3
	Meer voor typografie	4
	QR-codes maken	4
	Interactieve documenten	5
2	Verkenning van de werkruimte	7
	Opstartscherm met nieuwtjes	8
	Donkere of lichte interface	8
	Interface en kleurinstellingen voor Macintosh en Windows gelijkmaken	9
	Een nieuw document maken	11
	De gereedschappenbalk	11
	Verborgen gereedschappen	12
	Gereedschappen op soort gerangschikt	12
	Een tekstkader maken en tekst vormgeven	14
	De positie en grootte van een object	15
	Verborgen opties in het regelpaneel	16
	Deelvensters weergeven en indelen	16
	Snel toepassen	19
	Werkruimten	20
	Kleur gebruiken	20
	Kleur toekennen aan een vlak	21
	Selecteren met de zwarte en de witte pijl	24
	Direct selecteren met zwarte pijl	25
	Selecteren met het regelpaneel	25
	Van tekst- naar selectiegereedschap	25
	Objecten selecteren	26

Oefening: het verschil tussen de zwarte en witte pijl	26
Paginarand en marges	28
De verdeling in de pagina	28
Documenten opslaan	29
Snel bewaren	29
Compact bewaren: iets langzamer	29
Bewaren als sjabloon	30
Bewaren als IDML, voor oudere InDesign-versies	30
De voorkeuren	30
Het venster Voorkeuren	31
Overige voorkeuren	32
3 Basisvormgeving van tekst	33
Tekst toevoegen	34
Tekst typen	34
Plaatsaanduidingstekst invoegen	34
Tekst kopiëren en plakken uit andere programma's	35
Tekst plaatsen	36
Tekst plaatsen uit een Word-bestand	36
RTF-bestanden plaatsen	37
TXT-bestanden plaatsen	38
Vormgeving van tekst	39
Vormgeving per letterteken	39
Vormgeving op alineaniveau	43
Enkele tekstkaders tegelijk instellen voor vormgeving	43
Tekstkaders doorverbinden	44
Tekst doorverbinden naar tweede kader	44
De verbinding tussen tekstkaders verbreken	44
Tekst plaatsen en direct laten doorlopen	46
Gebruikmaken van het Primair tekstkader	47
Oefening: advertentie voor Brink Ergo	48
Oefening: advertentie voor QX-verzekeringen	54
Het balkje achter de tekst Relatiebeheerder	60
4 Geavanceerde vormgeving van tekst	63
Tekst op basislijnen	64
Oefening: drie toepassingen met basislijn raster	65
Platte tekst op basislijnen	65
Alleen de eerste regel op de basislijn	66
Tekst op een tweede basislijn stelsel	66

Kolomverdeling van de tekst	67
Koppen spreiden over meer kolommen	68
Opties tekstkader met vaste kolommen	68
Opties tekstkader met flexibele kolommen	69
Aanpassingen in de tekst maken	70
Werken met tabstops	70
Tijdelijk inspringen	72
Woorden bijeenhouden met een vaste spatie	72
Meer woorden bijeenhouden door niet af te breken	73
Een nieuwe regel zonder nieuwe alinea	73
Woordwit handmatig wat krapper instellen	73
Smallere spaties bij uitgevulde tekst	74
Afbrekingen anders instellen	74
Handmatig anders afbreken	74
Werken met een lijst van afbreekuitzonderingen	75
Gebruik maken van afbreekroutines: Hunspell en Proximity	75
Adobe Composer alinea en Adobe Composer enkele regel	76
Opties bijeenhouden	77
Werken met grote beginletters: initialen	78
Het gebruik van alinealijnen	79
Optische uitlijning marge	81
OpenType-mogelijkheden	82
Het deelvenster Glyphs	82
OpenType-opties	84
Lettertypen gebruiken uit the Cloud: Typekit	86
Werken met de opdracht Zoeken/Wijzigen	88
Slimmer zoeken en wijzigen met GREP	88
Oefening: coupon voor de striptekencursus	89
Tekst op een pad plaatsen	92
Tekst rondzetten	92
Twee voorbeelden met tekst op een pad	93
Overzicht van gebruikte lettertypen	94
Foutieve letterstijlen	95
5 Principes van opmaakstijlen	97
Een alineastijl maken	98
Definitie van volgende stijl	99
Gebaseerd op andere stijlen	99
Een tekenstijl maken	100
Een alineastijl verbeteren	100

Oefening: stijlen aanmaken en toepassen	101
Oefening 2: alineastijlen en tekenstijlen aanmaken en toepassen	102
Overschrijvingen wissen	104
Stijlen laden uit een ander document	105
Wat voegt the Cloud nog toe aan stijlen?	105
Een tekenstijl maken	106
Oefening: stijlen toepassen in de Landswegen-advertentie	107
Oefening: het dubbelzijdige formulier Apple Computer	111
Een tekstketen naar andere pagina's	112
Een tabel maken met behulp van tabstops	113
Zoeken en wijzigen: bolletjes worden pictogrammen	114
Werken met voetnoten	115
Snel toepassen	118
Tekst over meer kolommen splitsen of uitstrekken	118
6 Geavanceerde opmaakstijlen	121
Geneste stijlen	122
Geneste stijlen maken en toepassen	122
Van/voor prijzen met doorhalingen	124
Vormgeven met GREP	125
De prijzen benadrukken	125
De e-mailadressen nooit laten afbreken	126
Maak een sleutelwoord rood	127
Kubieke en vierkante meter netjes	128
Valuta's en cijfers bijeenhouden	128
Afkortingen in kleinkapitaal laten zetten	129
Zinnen die beginnen met je, ik of u niet starten aan het eind van de regel	129
Persoonsnamen niet laten afbreken	131
Werken met GREP bij Zoeken/Wijzigen	131
Tekstvormgeving gerelateerd aan het tekstkader	133
Werken met objectstijlen	134
Opsommingen en genummerde lijsten	136
Opsommingen maken	136
Werken met genummerde lijsten	137
Aparte genummerde lijsten voor illustraties	140
Genummerde lijsten omzetten naar gewone lijsten	140
Genummerde lijsten importeren uit Word	141

7	Illustraties en andere koppelingen	143
	Ondersteunde bestandstypen: welke kun je gebruiken?	144
	Een foto in de pagina zetten	146
	De selectiegereedschappen	148
	Een foto vergroten of verkleinen	150
	Vooraf ingestelde kaders gebruiken	151
	Illustraties plaatsen in een raster	152
	Passend maken	152
	Fragmenten	153
	Spiegelen of roteren	153
	Een foto spiegelen	153
	Een foto roteren	154
	Kwaliteit voorvertoning	154
	Tekstomloop	155
	Rechthoekige tekstomloop	156
	Andersvormige tekstomloop	157
	Tekstomloop aanpassen	158
	Tekstomloop maken	159
	Oefening: advertentie voor de luchtvaartmaatschappij	159
	Tekstomloop maken met een eigen vorm	162
	Illustraties in de tekst plaatsen	162
	Een meelopende illustratie in de tekst	162
	Een meelopende illustratie naast de tekst	163
	Meelopende illustratie met objectstijl	164
	Werken met lagen	165
	Koppelingen	167
	Diverse toepassingen	169
	Kwaliteit weergave	170
	Het gereedschap Inhoud plaatsen en de conveyor	173
	Oefening: hergebruik van materiaal via de conveyor	173
	Eigenschappen om bij te werken	174
	Tekst hergebruiken met andere vormgeving	176
	Het gereedschap Inhoud plaatsen	176
	Koppelingen naar externe teksten maken met Inhoud Plaatsen	179
	Koppeling naar externe teksten maken met InCopy-bestanden	179
	Oefening: vrije composities met beeld maken	181

8	Bibliotheken en fragmenten	183
	Bibliotheken openen	184
	Een bibliotheek maken	185
	Alle objecten van de pagina toevoegen	186
	Een gehele pagina toevoegen	187
	Objecten zoeken	187
	Fragmenten	188
	Werken met Creative Cloud-bibliotheken	188
	Stijlen en stalen toevoegen aan de CC-bibliotheek	189
	Stalen maken die passen bij een foto, en deze toevoegen: gereedschap Kleurthema (Color-theme)	190
	Objecten toevoegen aan de CC-bibliotheek	191
	Objecten wijzigen in de CC-bibliotheek	192
9	Lijnstijlen	193
	Een lijnstijl maken	194
	Lijnen uit andere InDesign-bestanden	196
	De lijndikte aanpassen aan het object	196
	Foute lijndikten en corpgrootten na schalen	197
	De oplossing	198
	Tekst met twee corpgrootten tegelijk	198
10	Objecten uitlijnen	199
	Het formaat van een object	200
	Oefening in het uitlijnen van objecten: huisje	204
	Uitlijnen tijdens het maken	205
	Een hulplijnenstelsel	206
	Meer objecten tegelijk aanpassen	207
	Het gereedschap Tussenruimte (Gap-tool)	207
	Werken met direct verdelen	208
11	Tabellen	209
	Oefening: een tabel maken van gewone tekst	210
	Oefening: eenvoudige tekst omzetten naar een tabel	213
	Oefening: tabel maken naar voorbeeld	215
	Oefening: een tabelstijl gebruiken	217
	Kopteksten in een tabel	217
	Oefening: een Excel-bestand plaatsen en een tabelstijl toepassen	218

12	Transparantie	223
	Toepassingen met transparantie	224
	De stapelvolgorde van transparante objecten	228
	Groep uitsluiten en Overvloeien isoleren	229
	Oefening: een transparante pagina maken	229
	Transparant ontwerp controleren op drukmogelijkheden	232
	Transparantie of overdruk	233
13	Steunkleur, Pantone, vernis, PMS	237
	Een steunkleur maken	238
	Een steunkleur meekrijgen uit een illustratie	239
	Gemengde inkt	240
	De overgang van CreativeSuite 5 naar 6: Pantone	241
	Oefening: een coupon met één steunkleur	241
	Objecten bewerken met Pathfinder	244
	Een verloop toepassen tussen twee kleuren	244
	Een schaduw over een steunkleur	246
	Vernis toevoegen aan je ontwerp	247
	Kleurgescheiden weergave: controle voor drukwerk	249
14	Stramienen	251
	Een document voorbereiden voor boekopmaak	252
	Oefening: een stramien voor een boek	253
	Primair tekstkader	253
	Primair tekstkader op tweede stramien	255
	Automatisch paginacijfer	256
	Stijlen importeren	256
	Automatisch pagina's aanmaken en verwijderen	256
	Objecten verwijderen die van de stramienpagina afkomstig zijn	257
	Hulplijnen in aparte laag	257
	Paginacijfers in aparte laag	258
	Werken met gesplitste vensters	259
	Tips voor het opzetten van een goed stramien	259
	Pagina's verschuiven	263
	Pagina's met verschillende maten: kaftontwerp	264
	Pagina roteren	266
	Geselecteerde pagina('s) afdrukken	267
	Oefening: maak een tijdschrift op	267

15	Automatische teksten	269
	Paginanummers	270
	Lees verder op pagina...	270
	Markering voor het actuele paginanummer	271
	Automatisch genummerde koppen en paragrafen	272
	Genummerde paragrafen	275
	Tekstvariabelen en kopteksten	276
	Werken met secties	277
	Een inhoudsopgave maken	279
	Een index maken	281
	Indexmarkeringen uit Word overnemen	282
	Indexmarkeringen maken	283
	Een langere tekst in de index	284
	De index aanpassen	285
	De index genereren	286
	Oefening: Kruisverwijzingen en voorwaardelijke tekst	287
	Voorwaardelijke tekst	289
	Markeren met Zoeken/Wijzigen	291
	Sets met voorwaarden	292
	Automatische bijschriften bij illustraties	292
	Instellen hoe de bijschriften gemaakt worden	293
	Veranderingen bijhouden in gewijzigde tekst	294
	Werken met notities	295
	QR-codes gebruiken	296
16	Gegevens samenvoegen	299
	Vorbereiden in Excel	300
	Oefening: Unieke lotnummers	300
	Oefening: Mail merge: enveloppen printen	302
	Oefening: Reclamefolder	303
17	Kleurbeheer in InDesign	307
	Kleurprofielen installeren	308
	ColorSettingsFile installeren	308
	Kleurprofielen instellen	309
	Afwijkende profielen	311
	Eenduidige instellingen met Bridge	312
	Kleurbeheer tijdens het printen	313
	Maak een ontwerp met een RGB-workflow	315
	Kleurscheiding achteraf aanpassen	319
	Waarschuwing voor alle beelden zonder profiel	320

18	Klaarmaken voor drukwerk	323
	Controleer vooraf	324
	Lettertypen	324
	Illustraties	325
	Afloop	326
	Stalen	327
	Kleurscheiding	327
	Transparantie	328
	Preflight door InDesign	329
	Preflight gebruiken	330
	Pakket maken	333
	Exporteren naar PDF	333
	Instellingen van de drukker gebruiken	335
	Kleurscheidingen	336
	PDF maken voor e-mail	336
	PDF maken in grijswaarden	336
	Printopdracht vanuit InDesign	337
	Boekjes afdrukken in vouwschema	338
19	Een boek maken	341
	Oefening: een boek samenstellen	342
	Wel of niet synchroniseren?	344
	Even/oneven aantal pagina's	345
	Nummering bijwerken	345
	Preflight, afdrukken en PDF maken	348
20	EPUB-bestanden maken	349
	EPUB	350
	Vloeiende layout of vaste layout in een ePub	351
	InDesign CS6 of CC	351
	Een EPUB-bestand maken	352
	Afbeeldingen en EPUB	354
	Exportopties voor object	356
	Typografie in een ePub	358
	Werken met stijlen	358
	Een gemaakte ePub openbreken om te wijzigen	361
	Extra codering toevoegen aan CSS	362
	Een extra CSS-bestand gebruiken	363
	Inhoudsopgave	364
	Metagegevens	364

Testen op een iPad	364
ePub met vaste layout	365
Tabblad Algemeen	367
Tabblad Conversie-instellingen	367
21 Interactiviteit in InDesign	369
Interactieve documenten	370
Knoppen en hyperlinks	370
Navigatiepunten	376
Paginaovergangen	376
Exporteren naar SWF	377
Exporteren naar interactieve PDF	378
Exporteren naar interactieve ePub	379
Exporteren in HTML met Publish Online	379
Exporteren met IN5	380
Interactieve mogelijkheden van InDesign	380
Titelblad: mouse-over, ofwel rollover	380
Pagina 2: inhoudsopgave	381
Klikbare inhoudsopgave	381
Pagina 3: interactiviteit van InDesign versus Acrobat	382
Lettertypen en -groottes	382
Exportopties van object (pagina 6)	382
Hyperlinks (pagina 7)	382
Hyperlink naar e-mail-adres	383
Hyperlink naar pagina	383
Andere weergave voor tekst	384
Knoppen (pagina 8)	384
Hoe maak je een knop?	384
Rollover en Klikstatus	384
Knoppen tonen andere knoppen (pagina 10)	385
Knoppen die een film starten (pagina 11)	386
Objectstatussen of Objectstates (pagina 12)	386
Knoppen om objectstatussen te bedienen	387
Swipen om objectstatussen te bedienen via Overlays	387
Objectstatussen in PDF	387
Objectstatussen gebruiken voor info-vensters (pagina 13)	388
Videomateriaal (pagina 13)	388
Andere vormen dan rechthoekig	388
Navigatiepunten	389
Online video	389
Geluidsmateriaal (pagina 16)	389

Animaties (pagina 17)	390
Een eigen bewegingslijn	390
Ease in, ease out	391
Animaties en timing (pagina 18)	391
Animaties niet automatisch laten starten (pagina 19)	392
Geneste animaties	392
Animaties uit Adobe Animate	392
HTML gebruiken (pagina 23)	393
Schuifbaar frame (pagina 26)	393
Afbeeldingenreeks ofwel image sequence (pagina 28)	394
Schuiven en zoomen (pagina 29)	395
22 Flexibele lay-out	397
Tekstkader en tekstlengte	398
Tekstkader en kolomverdeling	399
Vloeiende layout	400
Oefening: werken met Vloeiende layout	401
Op hulplijnen gebaseerde Vloeiende layout	402
Op schaling gebaseerde Vloeiende layout	403
Centreren met Vloeiende layout	404
Op objecten gebaseerde Vloeiende layout	404
Op een stramien gebaseerde Vloeiende layout	406
Toepassing van Vloeiende layout: van A4 naar A5	406
23 PDF-formulieren	409
Een formuliervoorbeeld met alle opties	410
Oefening: een formulier met extra's	413
Wel of niet met lagen werken	414
Kruisvakjes maken in het ontwerp	415
Een kruisvakje dat een ander stuk tekst zichtbaar maakt	416
Tonen en weer verbergen	417
Meer velden in één keer (on)zichtbaar maken	418
Meerdere velden ontgrendelen in plaats van vertonen	419
Keuzerondjes	419
Handtekeningvelden	420
Oplossingen van derden	420
Formulieren verspreiden en afronden	421
Index	425

Vernieuwingen in InDesign sinds de start met Creative Cloud

Adobe heeft het voornemen om updates wat vaker uit te geven. In dit hoofdstuk lees je welke vernieuwingen er zijn geweest sinds de verschijning van Creative Cloud. Je kunt nu een document maken dat je laat lezen op een tablet zoals een iPad, Android-tablet of Windows-tablet. Ook kun je direct online als webpagina's publiceren.

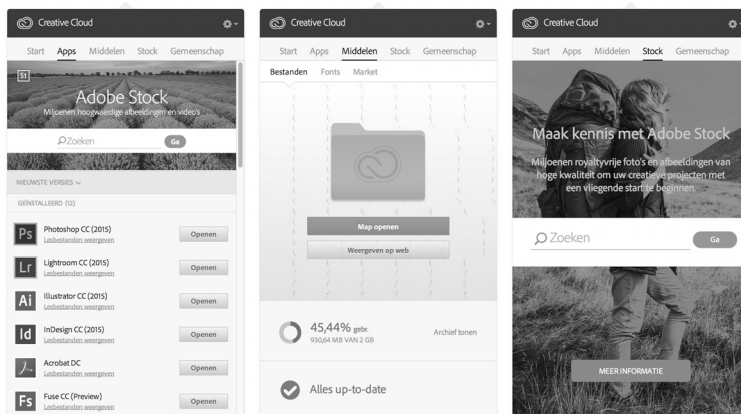
Je leert in dit hoofdstuk:

De belangrijkste veranderingen sinds de introductie van CC, met verwijzingen naar de hoofdstukken waarin deze nader uitgelegd worden.

Werken in the Cloud

De term ‘the cloud’ geeft aan dat het bestand ergens anders is dan op je eigen computer. Dat geldt niet voor je programmatuur, want die staat nog gewoon op je computer. Die is niet geïnstalleerd vanaf een cd, maar met een installatieprogramma dat is gedownload – uit the cloud.

Als je bestanden wilt bewaren, dan kun je dat doen in een map op je computer, maar het kan ook in the cloud. Dan heeft het de functionaliteit zoals je die wel kent van Dropbox, Google Drive, Microsoft OneDrive enzovoorts. En je kunt jouw ontwerp dus ook delen met anderen. Zij hoeven dan niet InDesign te hebben om jouw ontwerp te kunnen inzien: dat is wel handig! In hoofdstuk 18 wordt beschreven hoe dit werkt. Zo kun je een bestand voordat je het klaar maakt voor drukwerk nog laten bekijken door je opdrachtgever.

Afbeelding 1.1 Door gebruik van de Cloud-applicatie kun je nieuwe programma's toevoegen op je computer. Ook kun je hiermee bij je gedeelde documenten en bij de toevoegingen zoals Stockmateriaal.

Ook kun je je eigen onderdelen online bewaren: er is een Cloud-bibliotheek die je kunt delen met anderen. Dan deel je niet een geheel InDesign-document, maar slechts een onderdeel ervan, zoals logo's, kleuren, afbeeldingen en stijlen. Zodra je tekststijlen aanmaakt (hoofdstuk 5), leer je ook hoe je deze in the Cloud kunt gebruiken. En verderop, wanneer we het hebben over steunkleuren (Pantone), komt dit nog een keer terug. Ook als het werken met illustraties behandeld wordt, wordt dit onderdeel besproken.

The Cloud betekent dus niet dat je altijd online moet zijn om met InDesign te werken: het betekent dat je de *mogelijkheid* hebt om online-extra's te gebruiken. Alleen als je die aanroept, is een online verbinding even nodig.

Lettertypes uit the Cloud

Met je abonnement op InDesign heb je meteen ook recht om lettertypes te gebruiken die niet op je computer staan. Voor ontwerpers is dat superhandig. Voor MKB-bedrijven is het soms lastig, omdat die vaak een huisstijl-lettertype willen installeren op de hele afdeling: de toegang tot die extra lettertypes geldt alleen in combinatie met je Cloud-abonnement. Dus met een computer waar bijvoorbeeld ook InDesign op staat.

Lettertypes filteren

Ook kun je nu de lijst met lettertypes inkorten door bijvoorbeeld te kiezen om alleen maar Bold lettertypes te willen zien. Of alleen maar degene die je al eens tot favoriet had bestempeld. Of alleen de lettertypes te willen zien die uit the Cloud komen.

Filter: ★ Tk

Tk Lettertypes uit Typekit toevoegen

Afbeelding 1.2 Voeg lettertypes toe uit the Cloud en filter lettertypes, bijvoorbeeld op stijlsoort.

Ook je foto's uit the Cloud

Adobe probeert het nog eens opnieuw: bij het maken van een document kun je nu werken met stockfoto's zonder dat je ze hoeft aan te kopen. Een lageresolutieafbeelding die je hebt gedownload kan eenvoudig worden aangekocht als later de definitieve keuze op die afbeelding is gevallen. Je kunt zelfs al aanpassingen in Photoshop maken op dat beeld, en later verwisselen met het hoogresolutiebeeld ervan: zolang je maar in lagen hebt gewerkt.

Adobe Comp

Bovendien kun je ook een ontwerp of schets starten op een iPad en deze daarna doorsluizen naar je computer. Je kiest er dan voor om het ontwerp door te sturen als InDesign-bestand, of een ander bruikbaar formaat. Het is een leuke technische truc, maar ik weet niet of het opgepakt zal worden door de gebruikers: als je wat moet schetsen, is een iPad misschien niet het beste vertrekpunt. Je kunt immers geen nette verdeling in de pagina maken, zoals je dat ook met een stramien en hulplijnen zou maken.

Meer voor typografie

Er zijn op het vlak van typografie nog enkele verbeteringen bij gekomen. Je kunt nu eenvoudiger alternatieve lettertekens gebruiken, zonder dat je het deelvenster Glyphs hiervoor nodig hebt. Doe het gewoon vanuit je tekstvak bij de geselecteerde letter.

En we kunnen achtergrondkleuren bij een alinea zetten. Een hele alinea met een roze vlak erachter hoeft dus nu niet meer als twee objecten gemaakt te worden. Het gekleurde vlak loopt dan met de tekst mee. Deze functie (Arcering ofwel *Shading*) is in 2015 toegevoegd.

QR-codes maken

Ook is er een functie bij gekomen om in een kadertje een QR-code te laten zetten. Zo'n barcode kan door een smartphone worden gescand en gebruikt om direct naar een website te gaan, of om iemands contactgegevens direct in te lezen (bij wijze van visitekaartje).

Omdat ik een QR-code een beetje wil zien als een illustratie (je kunt de opmaak ervan ook niet echt aansturen zoals bij tekst) wil ik dit onderwerp behandelen in hoofdstuk 7.

Afbeelding 1.3 *Als je deze QR-code scant met een daarvoor geschikte app op je smartphone, heb je meteen mijn contactgegevens toegevoegd aan je contactenlijst.*

Interactieve documenten

Stapje voor stapje verbetert InDesign op het gebied van interactieve documenten. We kunnen al een hele tijd werken met animaties en knoppen, maar het werd lang niet ondersteund in de export naar interessante bestandsformaten. Een interactieve PDF is al snel beperkt in zijn mogelijkheden, en daarom niet interessant. Een ePub is minder beperkt, en daarom waarschijnlijk in de toekomst interessanter. In hoofdstuk 21 leer je meer over de mogelijkheden en hoe je deze kunt gebruiken in InDesign.

Afbeelding 1.4 *Publish Online is een technologie waarbij we interactieve documenten direct kunnen uploaden naar een server van Adobe. Ook zonder deze server kunnen we interactieve documenten maken.*

Verkenning van de werkruimte

Dit handboek Adobe InDesign CC is bedoeld voor gebruikers die graag met concrete voorbeelden werken. We gaan ervan uit dat je nog geen ervaring hebt met het vormgeven van pagina's en dat je misschien enige kennis hebt van beeldopmaak met Adobe Illustrator en Photoshop. Het boek is doorspekt met kleine opdrachten. Een aantal daarvan kun je uitvoeren vanuit nieuwe, lege documenten en enkele moeten uitgevoerd worden op basis van de bijgeleverde basisbestanden. Van alle oefeningen is een uitgewerkt voorbeeld beschikbaar. Zo kun je zien hoe je document er na afloop uit zou kunnen of moeten zien. Verder worden tussendoor praktische tips gegeven.

Je leert in dit hoofdstuk:

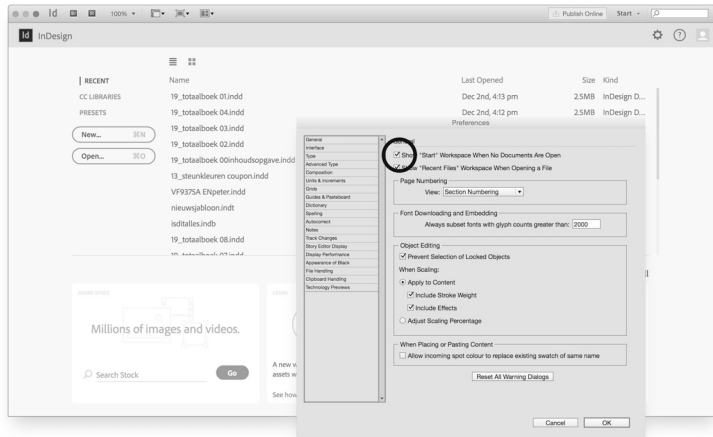
De interface van InDesign: hoe zit het programma in elkaar en hoe werken de deelvensters en menu's?

Het aanpassen van tekst en illustraties.

Een aantal menuopdrachten, zowel in de Nederlandse als de Engelse namen.

Opstartscherm met nieuwtjes

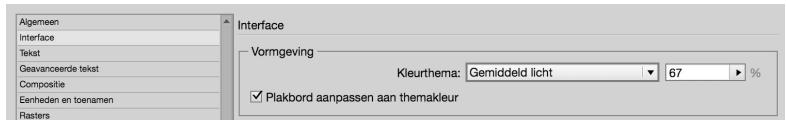
Wanneer je InDesign voor het eerst opstart, kan het zijn dat je het opstartscherm ziet. Onderin kun je nog wat nieuwtjes zien die Adobe onder de aandacht wil brengen. Voel je vooral niet verplicht om er iets mee te doen. Je kunt het ook gewoon wegklikken. Documenten openen kun je ook vanuit het bestandsmenu doen.

Afbeelding 2.1 Het opstartscherm is wat opdringerig. Als je wilt, kun je het in de voorkeuren uitzetten. Zie hieronder nog meer over voorkeuren.

Donkere of lichte interface

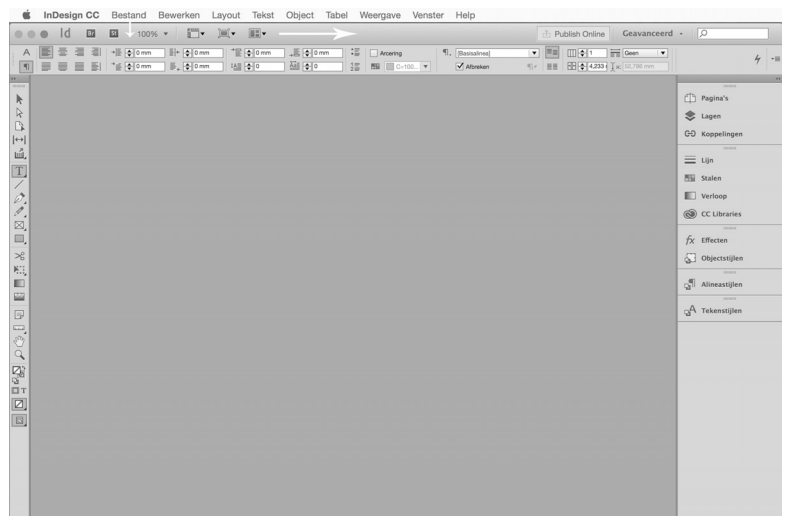
Zelf vind ik de donkere interface maar moeilijk te lezen. Adobe heeft voor ons standaard de donkere interface bedacht. Alle deelvensters en menu's zien er dan donker uit. Als je dat niet fijn vindt, gebruik je op Apple het InDesign-menu, en op Windows het Bewerken-menu (*Edit*). Je kiest er dan voor om de Voorkeuren te willen zien. Neem gewoon de algemene voorkeuren (*general*): daarna kiezen we wel waar we naartoe gaan. Neem dan de keuze voor Interface. Je krijgt nu een mogelijkheid om een lichtere interface te kiezen. Je hoeft dit natuurlijk niet te doen als je geen problemen hebt met donker. De afdrucken in dit boek zijn gemaakt met een wat lichtere interface.

Afbeelding 2.2 Kies zelf hoe licht de interface moet zijn . Gebruik de voorkeuren hiervoor.

Interface en kleurinstellingen voor Macintosh en Windows gelijkmaken

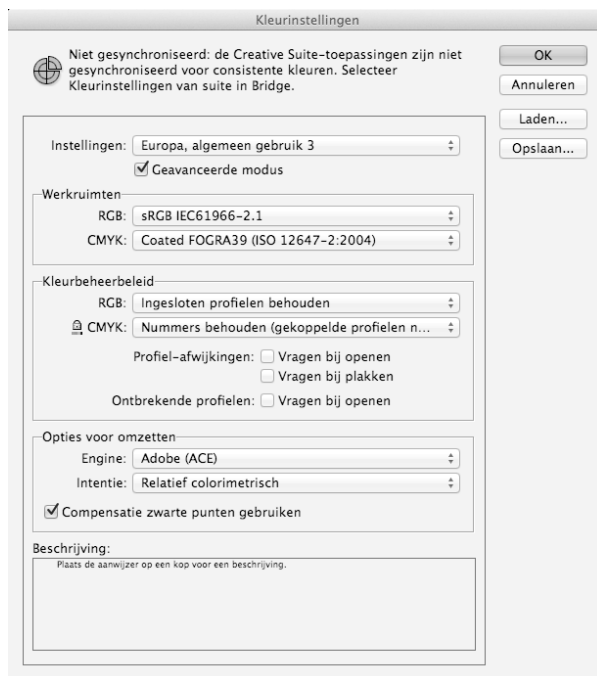
Om verwarring met schermafdrukken te vermijden, is het handig dat je als Macintosh-gebruiker in het menu **Venster** de optie **Toepassingskader** (*Window, Application frame*) inschakelt. Daarmee wordt de toepassingsbalk (*Application bar*) geactiveerd. Je ziet nu een strip tussen de menubalk en de optiebalk. Onder Windows worden de menuopdrachten standaard al in de ruimte van de toepassingsbalk gezet. Kies het menu **Venster**, **Werkruimte**, **Geavanceerd** (*Window, Workspace, Advanced*). *Dat kan ook rechts in de toepassingsbalk: links voor de loop.* Kies daarna **Geavanceerd opnieuw instellen** (*Reset advanced*). Die opdracht vind je in hetzelfde menu.

Afbeelding 2.3 Standaardweergave van menu's en deelvensters. Macintosh-gebruikers zien linksboven het menu **InDesign**. Bij Windows ontbreekt dit. Maar de opties worden elders aangeboden. Met Windows is het menu bovenin onderdeel van het **InDesign**venster, en zijn de knoppen in de bovenbalk van dat venster naar rechts verschoven.

Nu ziet de werkomgeving er uniform uit met een aantal deelvensters rechts, de gereedschappen links en wat extra knoppen bovenin, in de toepassingsbalk. Als je een beeldscherm hebt met een hoge resolutie passen er wel meer knoppen op dan in afbeelding 2.3 wordt getoond (in dit geval is het zwarte pijltje het actieve gereedschap).

Kies nu het menu **Bewerken, Kleurinstellingen** (*Edit, Colour settings*). Hier kunnen we ervoor zorgen dat de voorlopige instellingen voor kleuren goed staan ingesteld. Kies bij instellingen Europa, algemeen gebruik 3. Als je de Engelse taalige versie hebt geïnstalleerd, kan het zijn dat je eerst de optie **Advanced mode** moet activeren voordat je de keuze Europe General Purpose 3 kunt vinden. Klik dan op **OK**. Nu werken we met een instelling die als basis voor de meeste drukkers prima is. Mocht je al snel een PDF moeten maken vanuit InDesign, dan zijn de kleurinstellingen hiermee al goed ingesteld voor vellenoffsetdrukwerk. De details worden uitgelegd in hoofdstuk 17, dat volledig over kleurbeheer gaat.

Afbeelding 2.4 Standaardkleurinstellingen voor vellenoffsetdrukwerk.

Een nieuw document maken

Met het menu **Bestand** (*File*) maak je nieuwe dingen: een nieuw document, een boek of een bibliotheek. Vooralsnog zullen we ons beperken tot het maken van nieuwe documenten. Het boekbestand en het gebruik van bibliotheken worden later besproken. Er is een sneltoets of *shortcut* voor het maken van nieuwe documenten. Die toetsencombinatie staat direct achter de opdracht en is ⌘+N (Mac) of Ctrl+N (Windows). Dit verschil geldt voor bijna alle toetsencombinaties: als je op de Mac de toets ⌘ gebruikt (de Command-toets), gebruik je onder Windows de toets Ctrl. We geven toetsencombinaties op de volgende manier aan: ⌘/Ctrl+N.

Standaard suggereert InDesign een nieuw document in A4-formaat, bedoeld om af te drukken. Als je de Engelstalige versie gebruikt, kan dat het formaat Letter zijn. Je kunt dat aanpassen naar A4. InDesign heeft ook de mogelijkheid om documenten te maken voor schermweergave of digitaal publiceren in plaats van afdrukken (zie later): dan zijn andere formaten de standaard. Voorlopig kunnen we prima uit de voeten met het papierformaat A4 en meer instellingen hebben we nog niet nodig. Klik dus op **OK** en je ziet de eerste weergave van een nieuw document. De paarsroze lijnen aan de buitenkant zijn de marges die net zijn ingesteld. Standaard staan die op een halve inch: 25,4 mm. Die zwarte rand aan de buitenkant is de maat van de pagina: A4.

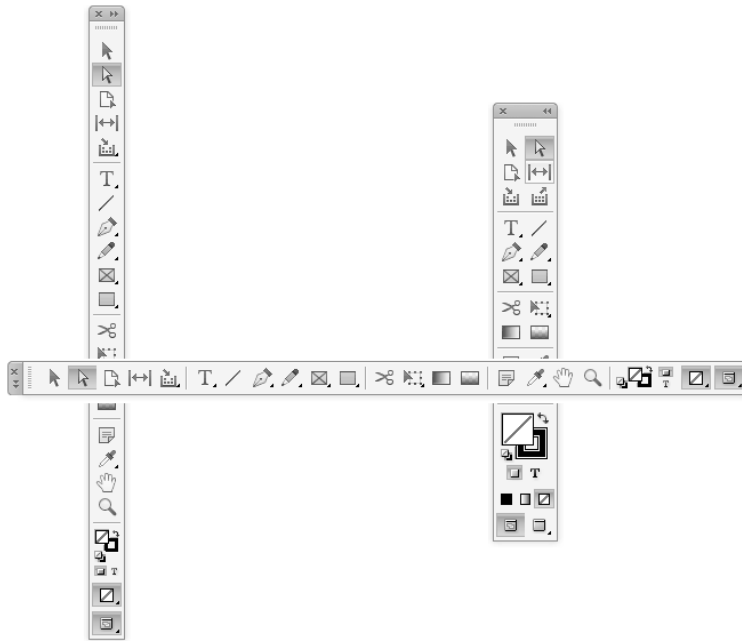

Standaardinstellingen aanpassen

Om het standaardpapierformaat of de standaardinstellingen voor een nieuw document aan te passen, klik je op het menu **Bestand, Voorinstellingen document, Definiëren** (*File, Document presets, Define*). Je kunt ook zelf standaardinstellingen opslaan. Deze eigen instellingen zijn beschikbaar als je een nieuw document maakt.

De gereedschappenbalk

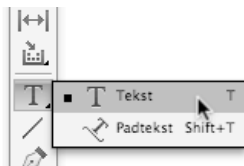
De gereedschappenbalk aan de linkerkant in het scherm ziet er standaard uit als een smalle strook met pictogrammen. Klik je bovenin dit deelvenster op de dubbele driehoekjes, dan worden de gereedschappen als twee kolommen met pictogrammen weergegeven. Aan het grijze balkje boven de gereedschappen kun je de gereedschappenbalk als los deelvenster in het werkvenster slepen. Je kunt de balk ook liggend maken, maar dat is voor de meeste gebruikers geen fijne werkstand.

Afbeelding 2.5 De gereedschappen van InDesign. Als enkele of dubbele kolom in te stellen en ook liggend te maken.

Verborgen gereedschappen

Sommige gereedschappen, zoals het pennetje en het tekstgereedschap, hebben rechtsonder in het pictogram een klein driehoekje. Dat betekent dat er gereedschappen verborgen zijn. Klik op het pictogram en houd de muisknop ingedrukt om een of meer extra gereedschappen te laten verschijnen.

Afbeelding 2.6 Verschillende gereedschappen bevatten verborgen varianten.

Gereedschappen op soort gerangschikt

De eerste twee gereedschappen zijn pijltjes. Daarmee selecteer je objecten op de pagina. Je kunt niet zomaar een object veranderen of anders instellen. Daarvoor moet je meestal eerst op het object klikken met een van de pijltjes.

Voorlopig werken we met het zwarte pijltje, het selectiegereedschap (*Selection tool*).

Alleen selecteren

Met de eerste vier gereedschappen kun je geen objecten maken, maar alleen bestaande objecten selecteren, kopiëren en marges aanpassen of kopiëren voor hergebruik. De zes daaropvolgende gereedschappen zijn bedoeld om objecten aan te maken.

Kaders (*frames*) maak je met het tekstgereedschap of met de kadergereedschappen met of zonder kruis erdoor. Je sleept met het gereedschap over de pagina om een nieuw object te maken. Vrije vormen teken je met een penne-tje of een potlood, en je verknijpt deze vormen met het schaar-tje. Het schaar-tje zul je in InDesign niet vaak nodig hebben.

Dan zijn er de transformatiegereedschappen: roteren, schalen en vrije transformatie. Deze zijn alle verborgen onder het gereedschap Vrije transformatie.

Het gereedschap voor (kleur)verlopen lijkt dubbel aanwezig te zijn, maar met het ene gereedschap maak je kleurverloop en met het andere transparantie (die met het dambordpatroon).

Het notitieblaadje heeft een functie in combinatie met InCopy (een ander Adobe-programma).

Het pipet gebruik je op een aantal manieren: er zijn er namelijk twee. Houd de muis vast op het pipetgereedschap om het andere pipet te kiezen. Er is een pipet met een klein stripje onderaan, en eentje zonder. De ene heet Kleurthema (*colortheme*) en de ander heet gewoon Pipet. De bedoeling van degene die gewoon Pipet heet is om kleuren of vormeigenschappen over te nemen en toe te passen op andere objecten. Door dubbel te klikken op dit gereedschap kun je instellen welke eigenschappen je over wilt nemen. Wat aangevinkt is, wordt overgenomen en toegepast.

De bedoeling van het pipetgereedschap Kleurthema is om kleuren over te nemen van een foto of illustratie, en deze samen met nog vier andere kleuren toe te voegen aan het Stalen-deelvenster. Dat zul je leren in hoofdstuk 7, waar je werkt met illustraties.

Onderin staan een loep en een handjegereedschap, bedoeld om het beeld in of uit te zoomen of om te schuiven naar een ander deel van het document.

In InDesign is altijd één gereedschap actief. Je staat nooit met lege handen. Als je klaar bent met een gereedschap, activeer dan weer een pijltje om andere objecten te selecteren.

Een tekstkader maken en tekst vormgeven

- 1 Neem het zesde gereedschap, het gereedschap Tekst (*Type*). Klik *eenmaal* op dit gereedschap en trek hiermee – door te slepen over de lege pagina met ingedrukte muisknop – een tekstkader. Klik nogmaals in dit tekstvak. Er verschijnt een knipperende cursor in het tekstvak. Je kunt nu tekst toevoegen.
- 2 We kunnen tekst op verschillende manieren toevoegen: zelf typen, dummytekst van InDesign invoegen, tekst plaatsen vanuit een aangeleverd tekstbestand (meestal Microsoft Word), of tekst kopiëren in Microsoft Word of een ander programma en die plakken in InDesign. Voor deze oefening typ je zelf enkele woorden in het tekstvak.
- 3 Gebruik het menu **Weergave, Inzoomen** (*View, Zoom in*) om in te zoomen naar een betere weergave. Standaard wordt een nieuw document getoond als hele pagina en worden nieuwe teksten met corps 12 toegevoegd. Door in te zoomen worden de letters beter leesbaar op het scherm, maar blijven ze even groot in afdruk. Het is eigenlijk alsof we met onze neus dichterbij de pagina zitten.

Sneltoetsen

Je kunt in plaats van de menuopdrachten **Inzoomen, Uitzoomen, Spread in pagina passen** enzovoorts sneltoetsen gebruiken. Twee ervan worden niet in het menu **Weergave** vermeld: ⌘/Ctrl+2 en ⌘/Ctrl+4. Deze zoomen respectievelijk 200 en 400 procent in naar de plek waar de cursor in de tekst staat, of naar het midden van de pagina.

- 4 De eigenschappen van de tekst zijn bovenin de lange balk te lezen, het regelpaneel (*Control*). Mocht je het regelpaneel ooit kwijt raken, dan kun je het in het menu **Venster** (*Window*) opnieuw inschakelen. Je kunt ook de werkruimte opnieuw instellen (zie de paragraaf *Interface en kleurinstellingen voor Macintosh en Windows gelijkmaken*). De inhoud van het regelpaneel hangt samen met wat er is geselecteerd. Sta je in de tekst, dan zie je teksteigenschappen. Heb je met het *pijltje* (gereedschap Selecteren) op een tekstvak geklikt, dan zie je daarvan de positie en de afmetingen; niet de eigenschappen van de letters.

Afbeelding 2.7 Drie weergaven van het regelpaneel: instellingen voor lettertekens, voor alinea's en voor objecten.

De weergave kan veranderen, afhankelijk van wat je nodig hebt. Wanneer je in de tekst staat, zie je links in het regelpaneel een A en een ¶. Klik je op de A, dan zie je vooral instellingen voor letters (**Besturingselementen tekenopmaak/Character formatting controls**). Je moet dan wel eerst tekst selecteren. Wanneer je op het symbool ¶ klikt, zie je vooral instellingen die op alinea's worden toegepast (**Besturingselementen alineaopmaak/Paragraph formatting controls**). Een woord maak je vet met tekenopmaak (de A), waarbij je eerst alle letters van het woord selecteert. Een alinea maak je rechtslijnend met alineaopmaak (de ¶), waarbij je niet eens een woord hoeft te selecteren: erin staan is genoeg. Klik in de juiste alinea en kies een uitlijning. Handig is dat rechts in het regelpaneel een stukje is te zien van de andere kant van het paneel. Zo kun je het lettertype vinden en instellen, terwijl je ook de inspringwaarden van de alinea kunt instellen.

De positie en grootte van een object

Wanneer je met het zwarte pijltje (selectiegereedschap) op een tekstvak klikt, zie je in het regelpaneel de positie en de afmetingen van dit object. Let op het pictogram links in het regelpaneel: van de negen blokjes bepaalt het zwarte van welke coördinaat je de waarden ziet. Klik op een blokje om het te selecteren.

- 1 Maak het tekstkader dat je hebt gemaakt 10 bij 10 centimeter. Standaard wordt de coördinaat getoond van het midden van een object. Als je de positie wilt weten van de linkerbovenkant van het object, moet je op het blokje linksboven klikken. De grootte van je object verandert daar niet mee, maar de coördinaten die je uitleest wel.

Afbeelding 2.8 Bepaal van welke kant van het geselecteerde object je de coördinaten wilt zien.

- 2 Klik op het blokje rechtsonder en pas daarna de breedte en hoogte aan van het tekstkader: 12 bij 12 centimeter. Het tekstvak wordt links en boven groter.

Verborgene opties in het regelpaneel

Rechts in het regelpaneel bevindt zich een menu met extra opties. Daarin staan opdrachten die van toepassing zijn op de geselecteerde objecten.

Afbeelding 2.9 Extra menu in onder meer het regelpaneel.

Als je letters selecteert in een tekstvak krijg je andere opdrachten dan wanneer je een object selecteert: het menu past zich aan de situatie aan.

Regelpaneel inschakelen

Als je het regelpaneel niet ziet, kun je dit inschakelen in het menu **Venster, Regelpaneel (Window, Control)** of met de toetsencombinatie **⌘/Ctrl+Alt+6**.

Deelvensters weergeven en indelen

Aan de rechterkant zie je halfgeopende deelvensters. Ze kunnen nog verder dicht, maar je kunt ze ook groter maken dan ze nu zijn. Klik bijvoorbeeld op het paneel Lijn. Het wordt geopend zodat je instellingen kunt maken. Je vindt er instellingen die ook in het regelpaneel staan, dus er is enige overlap. Klik nogmaals op het woord Lijn om het paneel in te vouwen tot de oorspronkelijke grootte.

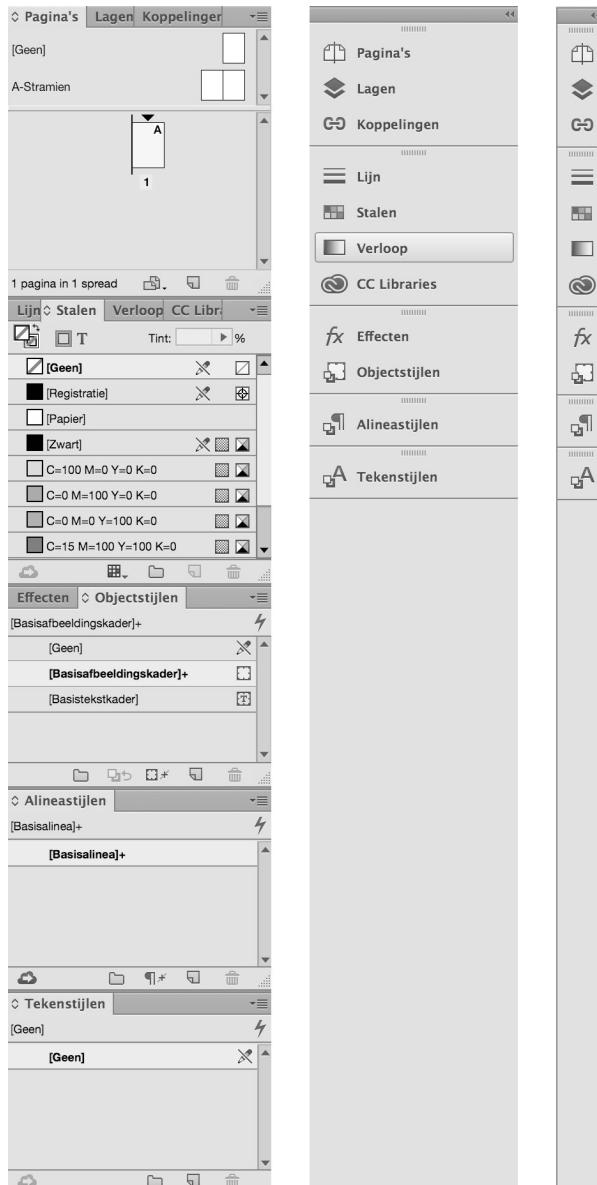
Je kunt de weergave van de deelvensters nog smaller maken en beperken tot pictogrammen. Plaats de muis op de linkerrand van de groep, zodat de cursor verandert in een links/rechtspijl. Sleep naar rechts om de groep smaller te maken. Je kunt hiermee doorgaan tot alleen pictogrammen overblijven.

Rechtsboven een groep deelvensters staat een dubbel pijltje. Wanneer je hierop klikt, wordt het deelvenster of de groep in- of uitgevouwen.

Sneltoets

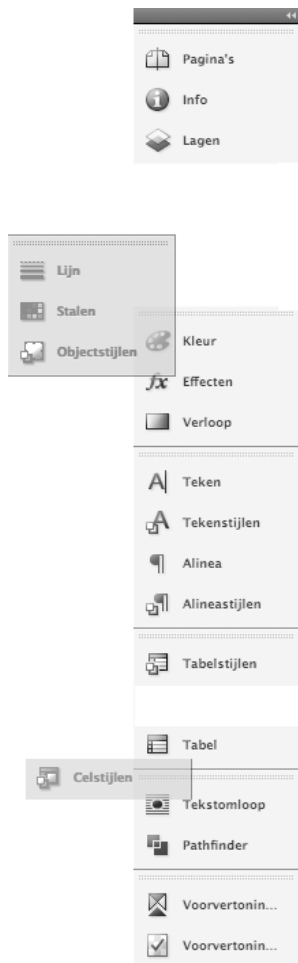
Gebruik de toetsencombinatie $\text{⌘}+\text{Alt}+\text{Tab}/\text{Ctrl}+\text{Alt}+\text{Shift}+\text{Tab}$ om alle geopende deelvensters dicht te vouwen. Dat ruikt lekker op.

Afbeelding 2.10 Drie weergaven van dezelfde deelvensters. Groter is niet altijd beter, tenzij je een groot scherm hebt.

De weergave en vormgeving van de deelvensters is op verschillende manieren te sturen:

- 1 De stapel aan de rechterkant is verdeeld in groepen. Deze zijn van elkaar gescheiden door een duidelijk zichtbare, dikke horizontale lijn. De bovenste groep is die van de deelvensters Pagina's, Koppelingen en Lagen. Je kunt een deelvenster met slepen verhuizen naar een andere groep.

Afbeelding 2.11 *Deelvensters verslepen per groep of per stuk. Je kunt ze in een andere groep of tussen andere groepen in loslaten.*

- 2 Ook is het mogelijk om een deelvenster of groep (neem in dat geval de dikke streep boven de groep) te slepen naar de linkerkant van het scherm. Daar waar je tijdens het slepen een blauwe lijn ziet ontstaan, kun je loslaten. Er ontstaat dan een nieuwe stapel, waar weer andere deelvensters (groepen) aan toegevoegd kunnen worden. Het kan soms gebeuren dat het deelvenster Gereedschappen opschuift naar rechts, maar dat is te verhelpen door het naar links terug te slepen. Let hierbij op de weergave van de blauwe lijn: die geeft aan waar je venster terechtkomt.
- 3 Deelvensters mogen ook los op het scherm of als tweede stapel in groepen aan de rechterkant van het scherm gezet worden. Let opnieuw op de blauwe lijn tijdens het slepen wanneer je een groep deelvensters tegen een andere groep aan zet.

Wanneer je een deelvenster kwijt bent, kun je natuurlijk ook de menu's gebruiken. Het deelvenster Teken (om letters een andere typografie toe te kennen) staat onder meer in het menu **Tekst**, maar ook in het menu **Venster, Tekst en tabellen, Teken** (*Window, Type & tables, Character*). Je zou verwachten dat als in het menu Venster een vinkje staat bij een bepaald deelvenster, dit deelvenster dan altijd duidelijk zichtbaar is in het scherm, maar InDesign gebruikt vinkjes alleen voor de groot uitgevouwen deelvensters.

Zelfs met rechtsklikken op een object vind je de deelvensters. Wanneer je in een tekstvak staat, kun je opties zoals lettertype en -grootte vinden. Selecteer je een tekstvak (klikken met een selectiegereedschap), dan krijg je met rechtsklikken op het tekstvak andere opties.

Snel toepassen

Nog sneller in InDesign CC is het deelvenster Snel toepassen (*Quick apply*). Je activeert het met **⌘+Return** of **Ctrl+Enter**. De optie is ook te vinden in het menu **Bewerken** (*Edit*), maar dan is het snelheidsvoordeel weg. Je moet juist alleen met het toetsenbord werken en op zoek zijn naar bijvoorbeeld dat deelvenster waarin je de tekstomloop instelt. Druk op **⌘+Return** of **Ctrl+Enter** om het deelvenster Snel toepassen te openen (of klik met de muis op de bliksem-schicht rechts in het regelpaneel). Typ tekstomloop en druk op **Enter/Return**. Het deelvenster Tekstomloop wordt automatisch getoond. Verderop in dit boek zal blijken dat dit ook een razendsnelle manier is om tekst vorm te geven met opmaakstijlen.